

רשומות

הצעות חוק

27 בינואר 1993

2158

ה' בשבט התשנ"ג

עמוד

52	חוק היטל השוואה (תשלומים בשל העסקה), התשנ"ג-1993 תיקונים עקיפים: חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 פקודת מס הכנסה חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959
56	חוק הליכי תכנון דרכים ומסילות ברזל, התשנ"ג-1993 תיקון עקיף: חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965

חוק היטל השוואה (תשלומים בשל העסקה), התשנ"ג-1993 [605]

הגדרות

1. בחוק זה -

- "אזור" - כל אחד מאלה: יהודה ושומרון וחבל עזה;
"המינהל האזרחי" - המינהל האזרחי שהוקם עלידי מפקד כוחות צה"ל באזור;
"חוק הביטוח" - חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968¹, לרבות התקנות שהותקנו לפיו;
"חוק מס מקביל" - חוק מס מקביל, התשל"ג-1973², לרבות התקנות שהותקנו לפיו;
"חוק שירות התעסוקה" - חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959³;
"היטל השוואה" - לגבי עובד פלוני - סך כל הסכומים הבאים:
- (1) סכום השווה למס המקביל שהיה משתלם לגבי אותו עובד לפי חוק מס מקביל אילו היה תושב ישראל (להלן - היטל בריאות);
 - (2) סכום השווה להפרש שבין דמי הביטוח שהיו משתלמים לגבי אותו עובד לפי חוק הביטוח אילו היה תושב ישראל, לבין סכום דמי הביטוח המשתלמים לגביו לפי חוק הביטוח (להלן - היטל לשירותים חברתיים);
- "שירות התעסוקה" - כמשמעותו בחוק שירות התעסוקה;
"תושב האזור" - תושב האזור שאינו אזרח ישראלי כהגדרתו בסעיף 3א לפקודת מס הכנסה⁴.

דבריו הסבר

מבוא

הכספים שהצטברו מתשלומי ההשוואה כאמור שימשו בעבר והם משמשים גם כיום למטרות מימון פיתוח תשתית והוצאות שוטפות בתחומי הבריאות, התעסוקה והרווחה באזורי יהודה, שומרון וחבל עזה, והחוק המוצע נועד ליתן תוקף בחקיקה גם להסדר זה.

הצעת החוק נועדה ליתן תוקף בחקיקה לנוהג הקיים במשך שנים רבות - מאז שהוחל בהעסקת עובדים מיהודה, שומרון וחבל עזה בישראל בשנת 1970 - שלפיו שולמו על ידי המעבידים ונוכו משכר העובדים תשלומים שנועדו להשוות בין עלות שכר העבודה, המשתלם לגבי עובדים כאמור, לבין שכר העבודה המשתלם לגבי עובדים ישראלים. כמו כן נוהגים שלטונות מס הכנסה להעניק לעובדים הנדונים זיכויים וניכויים במס הכנסה כאילו היו תושבי ישראל.

סעיף 1 בסעיף זה מוגדרים ביטויים שונים המופיעים בהצעת החוק. מבין ההגדרות ראוייה לציון הגדרת "היטל השוואה" הכוללת את תשלומי המעביד לפי חוק מס מקביל, התשל"ג-1973, המשתלמים כאילו היה העובד תושב ישראל, וכן את ההפרש שבין תשלומי המעביד לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968 (להלן - חוק הביטוח), המשתלמים גם הם כאילו היה העובד תושב ישראל לבין דמי הביטוח הלאומי המשתלמים בעד אותו עובד לפי חוק הביטוח כמי שאינו תושב ישראל. יצויין כי אין המדובר כאן בתשלום דמי ביטוח לאומי או מס מקביל בחור שכאלה אלא זו היא רק דרך לחישוב היטל במגמה, כאמור, להביא להשוואה בעלות העבודה לגבי תושבי האזורים.

מטרת ההסדרים האמורים היתה והינה, גם כיום, למנוע העדפת עובדים מאזורי יהודה, שומרון וחבל עזה על פני עובדים ישראלים, וכן למנוע חיכוכים ביחסי העבודה בין סוגי עובדים אלה. הנסיון שהצטבר במשך השנים מצדיק המשכו של הנוהג האמור.

¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 108.

² ס"ח התשל"ג, עמ' 88.

³ ס"ח התשי"ט, עמ' 32.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, 6, עמ' 120.

2. (א) מעביד המעסיק בישראל תושב אזור ישלם בעדו היטל השוואה.
 (ב) שר העבודה והרווחה יפרסם ברשומות הודעה על שיעור ההיטל, על כל שינוי שיחול בו ועל מועד תחילת השינוי.
3. (א) היטל השוואה ייגבה על-ידי שירות התעסוקה עבור המינהל האזרחי; סכומי היטל ההשוואה שייגבו כאמור, יועברו למינהל האזרחי בניכוי הסכומים כאמור בסעיף 4 וישמשו במסגרת תקציבו למטרות המפורטות בסעיף 5.
 (ב) המעביד ישלם את היטל השוואה לשירות התעסוקה לפי כללים ובמועדים שיקבע שר העבודה והרווחה בתקנות, ורשאי הוא לקבוע בהן הוראות בדבר חובת דיווח של מעבידים לשירות התעסוקה.
 (ג) שר הבטחון ושר האוצר, בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה, יורו על הנהלים והמועדים להעברת כספי היטל השוואה למינהל האזרחי.
4. (א) שירות התעסוקה ינכה מסכומי היטל השוואה שגבה, וישאיר בידיו סכום בעד הוצאותיו בגביית היטל השוואה, כפי שקבע שר האוצר בהסכמת שר העבודה והרווחה.
 (ב) שירות התעסוקה ינכה מסכומי היטל השוואה שגבה, ויעביר לקופת חולים הנותנת שירותי בריאות תעסוקתית לעובדים תושבי האזור המועסקים בישראל, סכום עבור שירותי הבריאות האמורים; שר העבודה והרווחה בהתייעצות עם קופת החולים, הנותנת, לדעת השר, את מירב שירותי הבריאות האמורים, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יקבע את סכום הניכוי האמור או את שיעורו.
 (ג) שר העבודה והרווחה יקבע בתקנות כללים, ומועדים לביצוע הניכויים האמורים כסעיפים קטנים (א) ו-(ב) וכן להעברת הסכומים שנוכו לפי סעיף קטן (ב).
5. סכומי היטל השוואה, בניכוי הסכומים כאמור בסעיף 4, ישמשו למטרות הבאות ולא להטיל בלבד:
 (1) היטל בריאות – למימון עבודות תשתית ופעולות שוטפות בתחומי הבריאות לתושבי האזורים;
 (2) היטל לשירותים חברתיים – למימון עבודות תשתית ופעולות שוטפות בתחומי התעסוקה והרווחה לתושבי האזורים; שר העבודה והרווחה, בהסכמת שר הבטחון ושר האוצר, רשאי לקבוע לענין זה מטרות נוספות לטובת תושבי האזורים.
6. מעביד ששילם היטל השוואה ינכה משכרו של העובד שלגביו שולם ההיטל, סכום השווה לדמי הביטוח שהיה רשאי לנכותם מהשכר לפי חוק הביטוח, אילו היה העובד תושב ישראל.

דברי הסבר

סכום בעד הוצאותיו בגביית ההיטל, וכן סכום שיועבר לקופת חולים הנותנת שירותי בריאות בעבודה לעובדים תושבי האזור בישראל, בעד שירותים אלה. סעיף 5 בסעיף זה נקבעות המטרות והן בלבד – שלהן ישמשו כספי היטל השוואה בתחומי הבריאות, התעסוקה והרווחה לתושבי יהודה, שומרון וחבל עזה. סעיף 6 עקרון השוואת עלות העבודה של עובדי האזורים לעובדים ישראליים, מחייב לא רק	בסעיפים אלה נקבעת חובתו של המעביד לתשלום היטל השוואה בעד עובדיו תושבי יהודה, שומרון וחבל עזה המועסקים בישראל, ודרכי התשלום. סכומי היטל השוואה ייגבו על-ידי שירות התעסוקה עבור המינהל האזרחי, יועברו למינהל האזרחי וישמשו במסגרת תקציבו למטרות המפורטות בסעיף 5 להצעת החוק. סעיף 4 סעיף זה נועד לאפשר לשירות התעסוקה לנכות מסכומי היטל השוואה הנגבים על-ידו

7. על גביית היטל השוואה יחולו הוראות פקודת המסים (גביה)⁵, כאילו היה מס וניתן גם לגבותו בדרך של תובענה אזרחית. גבייה
8. לא שולם היטל השוואה במועד שנקבע לכך כאמור בסעיף 3(ב), יחולו לגביו הוראות פרק י"ד לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976⁶, בשינויים המחוייבים, כאילו היה מס ערך מוסף; לענין זה יהיו לשר העבודה והרווחה הסמכויות הנתונות לפי החוק האמור לשר האוצר, ולמנהל הכללי של שירות התעסוקה יהיו הסמכויות הנתונות לפי החוק האמור למנהל כמשמעותו באותו חוק. פיגור בתשלום
9. הוראות סעיפים 73 עד 76 ו-80 לחוק שירות התעסוקה, יחולו גם לענין ביצוע הוראות חוק זה. פיקוח
10. (א) מי שמסר מידע כוזב בקשר להיטל השוואה, או העלים עובדות שיש להן חשיבות לענין ביצוע חוק זה, או עשה מעשה אחר מתוך כוונה להתחמק מתשלום היטל ההשוואה, דינו – מאסר ששה חדשים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
(ב) מי שלא עשה את המוטל עליו לפי חוק זה דינו – קנס לגבי כל עובד שלגביו נעברה העבירה. עונשין
11. לבית הדין לעבודה תהא סמכות ייחודית לדון בכל הליך אזרחי הנובע מהוראות חוק זה. סמכות בית הדין לעבודה
12. לענין חוק זה דין המדינה כמעביד, כדין כל מעביד אחר. דין המדינה
13. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין. שמירת חוקים
14. בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969⁸, בתוספת השניה, בסופה יבוא "חוק היטל השוואה (תשלומים בשל העסקה), התשנ"ג-1993". תיקון חוק בית הדין לעבודה
15. בפקודת מס הכנסה – תיקון פקודת מס הכנסה
- (1) בסעיף 33א, אחרי הגדרת "נקודת קיצבה" יבוא:
"עובד תושב האזור" – תושב יהודה ושומרון או חבל עזה שאינו אזרח ישראל כהגדרתו בסעיף 3א והוא מועסק בישראל כעובד.
- (2) אחרי סעיף 47א יבוא:
"עובדים תושבי האזור" – תושבי יהודה ושומרון או חבל עזה שאינם אזרחי ישראל כהגדרתו בסעיף 3א והוא מועסק בישראל כעובד.
48. הוראות פרק זה בדבר ניכויים וזיכויים יחולו, בשינויים המחוייבים, גם לגבי עובד תושב האזור כאילו היה תושב ישראל.

דברי הסבר

- פיקוח בתשלום היטל השוואה, תאפשר, בין היתר, גביית קנסות, הפרשי הצמדה וריבית על הסכומים שבפיגור.
- סעיפים הפיקוח על ביצוע הוראות החוק המוצע יהיה 9 עד 14 בידי מפקחי שירות התעסוקה, שבידם מופקדת גביית ההיטל.
- כמרכז מוצעים עונשים על התחמקות מתשלום ההיטל או הפרה אחרת של הוראות החוק. סמכות השפיטה בענינים הגובעים מהחוק המוצע, הן בתובענות אזרחיות והן בהליכים פליליים, תהיה בידי בית הדין לעבודה.
- סעיף 15 סעיף זה נועד לעגן בחוק את ההסדר שלפיו ניתנים לעובדים מיהודה, שומרון וחבל עזה
- הטלת חובת התשלום על המעביד בגין העובד תושב האזור כאילו היה תושב ישראלי אלא גם שמירת זכותו של המעביד לנכות את חלקו של העובד בדמי ביטוח לאומי כאילו היה תושב ישראל.
- סעיפים 7 ו-8 היטל ההשוואה. החלת הוראות פרק י"ד לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976, במקרה של
- ⁵ חוקי א"י כרך ב', עמ' 1374 (ע) 1399, (א) 1399.
- ⁶ ס"ח התשל"ז, עמ' 52.
- ⁷ ס"ח התשל"ז, עמ' 206.
- ⁸ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

תיקון חוק
שירות התעסוקה

16. בסעיף 32 לחוק שירות התעסוקה, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) בשליחה לעבודה רשאית לשכת שירות התעסוקה להתנות תנאים לשם הבטחת תשלום היטל השוואה כמשמעותו בחוק היטל השוואה (תשלומים בשל העסקה), התשנ"ג-1993."

ביצוע ותקנות

17. שר העבודה והרווחה ממונה על ביצועו של חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

תחילה ותשריר

18. תחילתו של חוק זה כ-1 בחודש שלאחר פרסומו, אולם -

(1) כל סכום היטל השוואה ששירות התעסוקה נהג לגבותו לפני תחילתו של חוק זה, אף אם כונה בשם אחר, יראוהו כתשלום ששולם ונתקבל כדין, ואם טרם שולם - כסכום שניתן לגבותו לפי הוראות חוק זה.

(2) זיכוי או ניכוי במס הכנסה - יהא כינויים אשר יהא - שניתנו לגבי תושב אזור שהועסק בישראל לפני תחילתו של חוק זה, יראו אותם כזיכוי או כניכוי שניתנו כדין.

חוק

19. חוק זה יעמוד בתקפו בתקופת תקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967.⁹

דברי הסבר

וחבל עזה במשך תקופה ממושכת, ולכן מטרת סעיף זה היא לאשרר את ההסדרים האמורים.

המועסקים בישראל אותם הניכויים והזיכויים במס הכנסה הניתנים לעובדים ישראליים.

סעיף 19 מוצע כי תקופת תקפן של החוק המוצע תהיה כתקופת תקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967.

סעיפים 16 ו-17 לאפשר לשירות התעסוקה לקבוע בעת שליחה לעבודה של עובדים מיהודה ושומרון וחבל עזה תנאים שיבטיחו תשלום היטל השוואה על ידי המעבידים.

תקפן של תקנות שעת חירום אלה מוארך מדי פעם בחוק; לאחרונה הוארך תקפן עד יום י"ז בטבת התשנ"ד (31 בדצמבר 1993).

סעיף 18 כאמור, ההסדרים המוצעים בחוק המוצע היו נהוגים לגבי העסקת עובדים מיהודה, שומרון

⁹ ק"ח התשכ"ז, עמ' 2741; ס"ח התשנ"ב, עמ' 24.

חוק הליכי תכנון דרכים ומסילות ברזל, התשנ"ג-1993 [606]

1. (א) בחוק זה –
- "חוק התכנון" – חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965¹;
- "תכנית" – כמשמעותה בחוק התכנון;
- "דרך" – כמשמעותה בחוק התכנון או בפקודת הדרכים ומסילות הברזל (הגנה ופיתוח), 1943², לפי הענין, ולרבות מחלף, גשר, מינהרה ושאר מתקני תשתית ואבזרי דרך המהווים חלק בלתי נפרד ממנה;
- "מסילת ברזל" – כמשמעותה בסעיף 2(1)(2) לפקודת מסילות הברזל (נוסח חדש), התשל"ב-1972³;
- "מתקני תשתית" – קווי תשתית ומתקני חיבור כהגדרתם בסעיף 274 לפקודת העיריות⁴, לרבות כבלים לטלויזיה ומתקני גז;
- "יועץ סביבתי" – נציג השר לאיכות הסביבה החבר בוועדה מחוזית;
- "תכנית דרך" – תכנית לדרך או למסילת ברזל הכלולה בתכנית מיתאר ארצית לדרכים או בתכנית מיתאר ארצית למסילות ברזל, או שהיא תכנית הנגזרת מתכנית מיתאר ארצית לדרכים, או תכנית לדרך המהווה עורק תחבורה שהועדה המקומית לתכנון ולבניה הנוגעת בדבר החליטה כי יראו אותה כתכנית דרך לענין חוק זה, או ששר התחבורה החליט, לאחר התייעצות עם שר הפנים, כי יראו אותה כתכנית דרך לענין חוק זה;
- (ב) לכל מונח אחר בחוק זה תהיה המשמעות שיש לו בחוק התכנון, אלא אם כן משתמע אחרת.

2. בהליכים לאישור תכנית דרך ינהגו לפי הוראות חוק התכנון, וזולת ההוראות המיוחדות לדרכים והשינויים המפורטים להלן:

(1) המדינה, או כל גוף הפועל מטעמה לפי החלטת הממשלה, רשות מקומית, ועדה מקומית או רשות אחרת שהוקמה לפי דין, רשאים להגיש תכנית דרך לוועדה המחוזית הנוגעת בדבר, בכפוף להוראות סעיף 3;

דברי הסבר

הצעת החוק נועדה לקצר את הליכי אישור תכניות הדרכים ומסילות הברזל, תוך שילוב גורמי איכות הסביבה כבר בתחילת תהליך התכנון, ובכך לחסוך זמן מיותר.

סעיף 1 "תכנית דרך" שבסעיף ההגדרות כוללת כמה סוגי דרכים שהמשותף להן הוא התכנית החלה עליהן, שמשום חשיבותה המיוחדת ראוי לספל בה בהליך מיוחד ומקוצר.

סעיף 2 על הליכי הכנה ואישור תכנית דרך יחולו הוראות חוק התכנון והבניה, פרט להוראות המיוחדות המפורטות בסעיף זה.

מבוא

פיתוח רשת הדרכים ומסילות הברזל הינו צורך דחוף לקידום ופיתוח מערכות התשתית הכלכלית, החברתית והתעסוקתית במדינה.

הליך אישור תכניות הדרכים ומסילות הברזל נמשך זמן רב. חלק מהעיכוב קשור בשילוב גורמי איכות הסביבה בשלב מאוחר של התכנון. גורם מעכב אחר הוא בעיית הפיצויים שעל הועדות המקומיות לתכנון ולבניה לשלם בשל אישור תכניות בניה שיוזמו על ידי המדינה או מטעמה.

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

² ע"ר 1943, תוס' 1, עמ' 40; ס"ח התשכ"ו, עמ' 4.

³ דיני מדינת ישראל, התשל"ב, עמ' 485; ס"ח התשמ"ח, עמ' 163.

⁴ דיני מדינת ישראל, התשכ"ד, עמ' 8 ועמ' 197.

(2) לענין הוראות סעיפים 77 ו-78 לחוק התכנון יראו את מועד פרסום ההודעה בעתונות כאמור בסעיף 11 לאותו חוק כמועד הקובע לצורך קביעת תנאים כאמור בסעיף 78 לחוק התכנון;

(3) נכללו בתכנית דרך הוראות המחייבות העתקת מתקני תשתית, והיה בהעתקה של מתקני תשתית כדי לשנות מהוראות תכנית אחרת החלה בשטח התכנית או בסמוך לו, יצויינו בתכנית גם השינויים הנדרשים בתכניות כאמור; כן יצויינו בתשרי התכנית גשרים או מינהרות, אם הם כלולים בתכנית;

(4) הוגשה לועדה מחוזית תכנית דרך שאיננה תכנית מיתאר ארצית או תכנית הנגזרת ממנה, יחולו עליה ההוראות שנקבעו בתכנית מיתאר ארצית לענין אופן הכנתה;

(5) הוגשה תכנית דרך לועדה המחוזית לאחר שהתמלאו התנאים שבסעיף 3, ימציא מגיש התכנית העתק ממנה לועדה המקומית, וזו תדון בתכנית ותחווה דעתה עליה בתוך שלושים ימים מיום שהומצא לה העתק התכנית. לא דנה הועדה בתכנית, או לא חיוותה דעתה, רואים אותה כאילו נתנה המלצתה להפקדת התכנית;

(6) ועדה מחוזית תדון בתכנית דרך שהוגשה לה לפי פסקה (1) לאחר שהוגשה לה חוות-דעת הועדה המקומית, או בתום המועד האמור בפסקה (5), לפי המוקדם מהם, ותחליט אם להפקיד את התכנית או לדחותה בתוך שלושים ימים;

(7) ועדה מחוזית הדנה בתכנית דרך שהוגשה לה, תזמין לדיון את מהנדס הועדה המקומית שבתחומה מצויה התכנית, וכן את מהנדס הועדה המקומית הגובלת אם לתכנית הנדונה יש השפעה עליה, לשמיעת הערותיהם המקצועיות והערות הועדות המקומיות שאותן הם מייצגים לתכנית;

(8) החליטה ועדה מחוזית להפקיד תכנית דרך, תימסר הודעה על ההפקדה בנוסף למנויים בסעיף 91 לחוק התכנון, גם לרשויות ציבור הממונות על שירותי בזק, חשמל, מים וכיוב, וכן לבעלים של מתקני תשתית אחרים שבתחום התכנית;

(9) החליטה ועדה מחוזית להפקיד תכנית דרך, יחולו במקום הוראות סעיף 102 לחוק התכנון הוראות אלה:

דברי הסבר

בפסקה (9) מוצע לקצר את משך הזמן הרגיל להגשת התנגדויות לתכנית: 30 ימים בתוספת 10 ימים במקום חדשים בתכנית רגילה (עם אפשרות להארכה בעוד 30 ימים).

בפסקה (10) – במקום 90 הימים המסורים לשר הפנים לדרוש להביא תכנית לאישורו, ו-90 ימים לאישורו, מוצע לקבוע 30 ימים בכל שלב.

בפסקה (11) – המועד לתחילת תוקף תכנית, במקום 15 ימים ממועד פרסום ברשומות לפי סעיף 117 לחוק, מוצעים 15 ימים לאחר פרסום בעתונות.

בפסקה (2) נזכרים סעיפים 77 ו-78 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965. ענינם של סעיפים אלה היא החלטה להכין תכנית, וקביעת המועדים המתחייבים מן החלטה לפי סעיף 77 לפרסום בעתונות, בהתאם לפרטים האמורים בסעיף 11 לחוק התכנון והבניה; מוצע לקצר את משך הזמן הנחוץ לתחילת ההליך התכנוני.

בפסקה (3) נקבעה דרישה להתייחסות למתקני תשתית ולשינויים שיחולו בתכניות אחרות – במקרה של שינויים כתוצאה מהעתקת מתקני תשתית. בסעיף מפורט לוח זמנים לשלבי ההכנה של התכנית, תוך שילוב תסקיר השפעה על הסביבה שיצורף למסמכי התכנית.

(1) התנגדות תוגש תוך 30 ימים מהיום שפורסמה בעתונות ההדפסה על הפקדת התכנית הנדוניה; אולם אם מצאה הועדה המחוזית לנכון, רשאית היא להאריך את המועד להגשת התנגדויות לתקופה נוספת שלא תעלה על 10 ימים מתום 30 הימים האמורים;

(2) הועדה, או ועדת משנה שלה, תדון בהתנגדויות ותחליט בהן תוך 30 ימים מתום המועד להגשת ההתנגדויות, ורשאית היא להיעזר לשם כך בחוקר. לא דנה או לא החליטה הועדה בהתנגדויות במועד זה, רשאי שר הפנים למנות חוקר לשמיעת התנגדויות והכרעה בהן. לחוקר שמיונה השר יהיו הסמכויות הנתונות לוועדה המחוזית לענין שמיעת התנגדויות והכרעה בהן, והוא יעשה זאת בתוך 30 ימים ממועד מינויו; הועדה המחוזית תחליט בדבר אישור התכנית או דחייתה מיד לאחר תום שמיעת ההתנגדויות וההכרעה בהן;

(3) לא הוגשו התנגדויות לתכנית, יראו את התכנית כמאושרת על ידי הועדה, כעבור 20 ימים מתום המועד להגשת התנגדויות, זולת אם החליטה הועדה אחרת בתוך המועד האמור, לפי דרישה של חבר מתבריה;

(4) החלטת הועדה על הפקדת תכנית או על אישורה, תירשם בפרוטוקול אשר יחתם בחתימת יושב ראש הועדה ומוכיר הועדה, והוא יישלח לחברי הועדה ולמגיש התכנית בתוך 14 ימים מיום ההחלטה כאמור;

(10) החליטה ועדה מחוזית להפקיד תכנית דרך, המועדים האמורים בסעיף 109(א) ו-(ב) לחוק התכנון יהיו 30 ימים;

(11) אושרה תכנית דרך, על אף האמור בסעיף 119 לחוק התכנון ניתן יהיה להתחיל בביצועה בתום חמישה עשר ימים לאחר פרסום הודעה בעתונות על אישורה, מבלי לגרוע מהוראות כל דין אחר;

(12) תכנית דרך שאושרה לפי חוק זה לא תגרע מהוראות תכניות אחרות אם שינוין לא צויין במפורש כתכנית, כאמור בפסקה (3).

3. (א) בטרם תוגש תכנית דרך לוועדה המחוזית, יכין מגיש התכנית תשריט דרך ויגישו ליועץ הסביבתי, למתכנן המחוז ולמהנדס הועדה המקומית הנוגעת בדבר. יועץ הסביבתי שקיבל תשריט כאמור, יחזירו למגיש התכנית תוך חמישה עשר ימים מיום שקיבל את התשריט, ויצרף לו רשימת הנחיות להכנת תסקיר השפעה על הסביבה. העתק מההנחיות יומצא למתכנן המחוז ולמהנדס הועדה המקומית; לא הוגשה רשימת הנחיות על ידי היועץ הסביבתי בתוך חמישה עשר הימים האמורים, תקבע הועדה המחוזית הנחיות להכנת תסקיר, לאחר שתתייעץ עם גורם מקצועי, כפי שתמצא לנכון, ותעשה זאת תוך שלושים ימים מתום המועד שנקבע להגשת ההנחיות בידי היועץ הסביבתי.

תסקיר השפעה על הסביבה

דברי הסבר

קצוב, ובהעדר הנחיות או הערות של היועץ הסביבתי, ניתן יהיה לדון בתכנית גם ללא הערות. בסעיף גם נקבעה סמכות לוועדה המחוזית לדון בערר של מגיש תכנית על דרישה של היועץ הסביבתי כלפיו להכין תסקיר, או לחלוק על ההנחיות.

סעיף 3 מוצע לקבוע הוראות המחייבות הכנת תסקיר השפעה על הסביבה כחלק מן ההליך לאישור תכנית דרך. התסקיר יוכן על פי הנחיות היועץ הסביבתי. בד בבד הוטל על היועץ הסביבתי להכין את ההנחיות בתוך מועד

(ב) הנחיות להכנת תסקיר יהיו בהתאמה לרמת התכנית שתוגש לוועדה המחוזית.

(ג) סבר מגיש תכנית כי לא נדרש תסקיר או שחלק על ההנחיות שניתנו לו, רשאי הוא לערור בפני הוועדה המחוזית על הדרישה או ההנחיות; הוועדה תדון בערר, לאחר שתשמע את העורר ואת היועץ הסביבתי, ותחליט בו תוך חמישה עשר ימים מיום הגשתו.

(ד) תוך חמישה עשר ימים מיום קבלת התסקיר, יודיע היועץ הסביבתי למגיש התכנית, כי התסקיר הושלם, או כי יש להשלימו; העתק מההודעה או הדרישה ימצא לוועדה המחוזית; לא נדרשו דרישות כאמור - יראו את התסקיר כאילו הושלם.

(ה) תסקיר מתוקן, שהוכן כאמור בסעיף קטן (ד), יוגש לוועדה המחוזית, והעתקו ליועץ הסביבתי.

(ו) היועץ הסביבתי יגיש חוות דעת למגיש התכנית ולוועדה, לא יאוחר מ-15 ימים מיום שהוגש לוועדה התסקיר המתוקן; לא הוגשה חוות דעת בתוך המועד האמור - לא תימנע הוועדה מלדון בתכנית, ולהחליט בה כאמור בסעיף 2(6).

4. בדונה בתכנית, תשקול ועדה מחוזית, בין שאר השיקולים, את ההיבטים התכנוניים, הסביבתיים, התחבורתיים, הבטחוניים והכלכליים של התכנית, ובאופן כללי גם חלופות שיוצגו בפניה אם הועדה תדרוש זאת, לרבות אומדן עלות ביצוען, בטרם תיתן אישורה לתכנית.

5. (א) הוגשה על ידי המדינה או מטעמה, או על ידי רשות שהוקמה לפי כל דין ואינה רשות מקומית או ועדה מקומית, תכנית מיתאר ארצית לדרכים או תכנית הנגזרת ממנה, וחוייבה ועדה מקומית בתשלום פיצויים לפי סעיף 197 לחוק התכנון, ישפה מגיש התכנית כאמור את הוועדה המקומית, ב-70 אחוזים מסכום הפיצויים.

(ב) רשאי מגיש תכנית כאמור בסעיף קטן (א), בכל שלב משלבי הדיונים, בקשר לפיצויים לפי סעיף 197 לחוק התכנון, בעקבות אישור תכנית כאמור בסעיף קטן (א) להצטרף להתדריגות האמורה, בכל מוסד תכנון או בבית משפט. ההחלטה בוועדה המקומית ואישור הוועדה המתוזות בדבר גובה הפיצויים יינתנו בהסכמה בין מגיש תכנית כאמור בסעיף קטן (א) ובין הוועדה המקומית; לא היתה הסכמה ביניהם, יכריעו בדבר שר האוצר ושר הפנים.

דברי הסבר

מוצע להטיל חובת שיפוי על יום של תכנית (אם אינו רשות מקומית או ועדה מקומית) בשיעור של 70% מסכום הפיצויים.

כדי להבטיח שלא חוטל חובת שיפוי בלא שיתוף המשפה, מאפשר הסעיף לצרפו להתדיינות הקשורות לתביעת הפיצויים.

בשלב המוקדם של הדיונים בוועדה המקומית ובוועדה המחוזית, ניתן יהיה להגיע להסכמה בטרם משפט; בהעדר הסכמה יחליטו בדבר שר האוצר ושר הפנים.

סעיף 4 הסעיף מונה את השיקולים שמוצע שהוועדה המחוזית תשקול בדונה בתכנית.

סעיף 5 סעיף 197 לחוק התכנון והבניה מאפשר הגשת תביעה לפיצויים כנגד הוועדה המקומית לתכנון ולבניה בשל ירידה ערך נכס בעקבות אישור תכנית.

ועדות מקומיות ומחוזיות נמנעות מלסיים הליכי אישור תכניות דרכים יזומות על ידי המדינה, מחשש שהן תיאלצנה לשלם פיצויים לפי סעיף 197.

- תיקון חוק התכנון והבניה
6. בסעיף 261 לחוק התכנון -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "רשאי שר העבודה להגישה לועדה המוחדרת, עשה כן - יודיע" יבוא "רשאים שר הבינוי והשיכון ושר התחבורה להגישה לועדה המחוזית, עשו כן - יודיעו";
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "שר העבודה" יבוא "שר הבינוי והשיכון ושר התחבורה".
7. תחילתו של חוק זה 30 ימים מפרסומו, ואולם סעיף 5 יחול רק על תכניות שאושרו מיום תחילתו של החוק.
- תחילה ותחולה

סעיף 7 כשל הצורך להיערכות מתאימה, מתבקש מועד תחילת החוק - 30 יום לאחר פרסומו כרשומות.

מוצע שסעיף 5 לחוק שענינו שיפוי הועדה המקומית, יחול רק על תכניות שיאושרו מיום תחילתו של החוק.

סעיף 6 סעיף 261 לחוק התכנון והבניה ענינו הגשת תכניות דרכים לועדה המחוזית על ידי שר העבודה. בזמנו היה שר העבודה השר הממונה על מע"צ. עתה פועל מע"צ במסגרת משרד הבינוי והשיכון. מוצע לתקן את חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, בהתאם, ולצרף לשר הבינוי והשיכון לענין זה גם את שר התחבורה.